

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 25 marca 2016 r.

WK-V.431.1.4.2015

**Pan
Dariusz Antoni Zieliński
Burmistrz Miasta i Gminy
Góra Kalwaria**

**Urząd Miasta i Gminy
Góra Kalwaria
ul. 3-go Maja 10
05-530 Góra Kalwaria**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ pani Gabriela Chłaściak i pani Natalia Mikielska – inspektorzy wojewódzcy w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadziły kontrolę w Urzędzie Miasta i Gminy Góra Kalwaria z siedzibą przy ul. 3-go Maja 10.

Przedmiot kontroli obejmował realizację zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Burmistrzowi wystąpienie pokontrolne.

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r., poz. 525).

W okresie poddanym kontroli przyjęto 264 wnioski o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. W pierwszym okresie składania wniosków, tj. od 1 do 28 lutego 2014 r. – przyjęto 123 wnioski, natomiast w drugim okresie, tj. od 1 do 31 sierpnia 2014 r. – 141 wniosków. Na podstawie ww. podań Burmistrz Miasta i Gminy Góra Kalwaria wydał 261 decyzji przyznających zwrot podatku akcyzowego oraz 3 decyzje odmawiające przyznania zwrotu podatku. Kontroli poddano 43 sprawy, z czego 21 zakończonych w pierwszym okresie rozliczeniowym oraz 22 – w drugim okresie rozliczeniowym 2014 r.

Wszystkie poddane kontroli wnioski o zwrot podatku akcyzowego zostały złożone na formularzach zgodnych z wzorem ustalonym w załączniku do rozporządzenia w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego² oraz w terminach wskazanych w art. 6 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego³. Faktury VAT, stanowiące załączniki do podań, dokumentowały zakup oleju napędowego dokonany stosownie do art. 6 ust. 3 ww. ustawy, tj. w okresie 6 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku, a ich liczba była zgodna z zadeklarowaną przez wnioskodawców. Badane decyzje ustalające zwrot podatku akcyzowego zostały wydane z zachowaniem właściwości miejscowej organu, określonej w art. 5 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego, zawierały elementy, o których mowa w art. 5 ust. 3 ww. ustawy oraz art. 107 § 1 k.p.a.⁴ oraz zostały wydane w terminie przewidzianym w art. 5 ust. 4 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego i podpisane przez Burmistrza Miasta i Gminy Góra Kalwaria lub z jego upoważnienia przez Zastępcę Burmistrza.

W badanym okresie, na podstawie złożonych wniosków o przekazanie dotacji, Gmina Góra Kalwaria otrzymała dotację w łącznej kwocie 107 825,39 zł, z której 105 714,10 zł wykorzystano na wypłaty zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym, a 2 114,29 zł – na pokrycie kosztów związanych z ustalaniem i wypłacaniem tych zwrotów. W poddanych kontroli sprawach wypłaty zostały dokonane w terminach określonych w art. 7 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego przelewami bankowymi na indywidualne rachunki wskazane przez producentów rolnych w dniach 29 kwietnia i 29 października 2014 r. oraz w kasie – 29 października 2014 r.

² Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 czerwca 2013 r. w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. poz. 789).

³ Ustawa z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1340).

⁴ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23).

Wnioski gminy o przekazanie dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego zostały sporządzone rzetelnie oraz złożone w terminach określonych w § 2 ust. 3 rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej⁵.

Okresowe i roczne sprawozdania rzeczowo-finansowe oraz rozliczenia dotacji celowej z realizacji wypłat zwrotu podatku akcyzowego sporządzone zostały na formularzach zgodnych z załącznikami nr 1, 2, 3, 4 do rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej i przekazane z zachowaniem terminów określonych w § 6 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Zgodnie z art. 37 ust. 1 pkt 2 lit. g ustawy o finansach publicznych⁶ Burmistrz Miasta i Gminy Góra Kalwaria podał do publicznej wiadomości wykaz podmiotów, którym udzielono pomocy publicznej w 2014 r., poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie urzędu oraz umieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej w dniu 25 maja 2015 r.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Umieszczanie na fakturach VAT adnotacji o treści „*przyjęto w dniu ... do zwrotu części podatku akcyzowego*” przez osobę nieposiadającą upoważnienia organu do takiego działania. W zakresie obowiązków powierzono pracownikowi zadanie polegające na prowadzeniu czynności związanych ze zwrotem podatku akcyzowego, jednak powyższe nie jest tożsame z upoważnieniem, o którym mowa w art. 6 ust. 4 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego.
2. Wystąpienie rozbieżności pomiędzy powierzchnią użytków rolnych wskazaną we wnioskach producentów rolnych, określaną w wydanych na ich podstawie decyzjach, a wynikającą z przedstawionych w toku kontroli danych z ewidencji gruntów i budynków, a mianowicie:
 - w sprawie z pierwszej tury 2014 r. oznaczonej KRP.3153.97.2014.POR, we wniosku producenta rolnego wskazano powierzchnię 8,50 ha, w wydanej na jego podstawie decyzji – 7,1013 ha (błędnie przyjęto powierzchnię

⁵ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 r. w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę (Dz. U. z 2013 r., poz. 1339).

⁶ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn.zm).

ha fizycznych), natomiast z ewidencji gruntów i budynków wynikało, że wynosi ona 7,0618 ha;

- w sprawie z drugiej tury 2014 r. oznaczonej KRP.3153.170.2014.POR we wniosku producenta rolnego wskazano powierzchnię 8,72 ha, zgodną z ewidencją gruntów i budynków, natomiast w decyzji – 9,33 ha (błędnie przyjęto powierzchnię ha fizycznych);
- w sprawie z pierwszej tury 2014 r. oznaczonej KRP.3153.31.2014.POR we wniosku producenta rolnego oraz wydanej na jego podstawie decyzji wskazano powierzchnię 12,50 ha, natomiast z ewidencji gruntów i budynków wynikało, że wynosi ona 11,17 ha. W toku niniejszej kontroli organ wezwał stronę do złożenia wyjaśnień, z których wynikało, że powierzchnia użytków rolnych wskazana we wniosku (12,50 ha) obejmowała również grunty o powierzchni 1,37 ha, dzierżawione na podstawie ustnej umowy dzierżawy;
- w sprawie z drugiej tury 2014 r. oznaczonej KRP.3153.219.2014.POR we wniosku producenta rolnego wskazano powierzchnię 3,66 ha w posiadaniu i 11,75 ha we współposiadaniu (bez zgody współposiadaczy na wypłatę zwrotu), w wydanej na jego podstawie decyzji przyjęto 3,66 ha, a z ewidencji gruntów i budynków wynikała powierzchnia 3,6679 ha,
- w sprawie z drugiej tury 2014 r. oznaczonej KRP.3153.261.2014.POR we wniosku producenta rolnego wskazano powierzchnię 6,30 ha w posiadaniu i 5,00 ha we współposiadaniu (ze zgodą współposiadacza na wypłatę zwrotu), w wydanej na jego podstawie decyzji przyjęto 6,30 ha, a z ewidencji gruntów i budynków wynikała powierzchnia 6,72 ha.

W opisanych powyżej przypadkach, przed załatwieniem sprawy organ nie wezwał stron na podstawie art. 50 § 1 k.p.a. do złożenia wyjaśnień, mających na celu prawidłowe ustalenie stanu faktycznego, a w przypadku sprawy oznaczonej KRP.3153.219.2014.PO – dodatkowo na podstawie art. 64 § 2 k.p.a. – do usunięcia braków formalnych wniosku, rozstrzygając podanie jedynie w części niewymagającej uzupełnienia. Ustalenie powierzchni użytków rolnych należy uznać za kluczowe w kontekście jej wpływu na wysokość limitu zwrotu.

3. Wystąpienie rozbieżności pomiędzy liczbą litrów oleju napędowego wskazaną w decyzjach, a wynikającą z faktur VAT załączonych do wniosku o ich wydanie, tj.:

- w decyzji z pierwszej tury 2014 r. oznaczonej KRP.3153.25.2014.POR,
 - na skutek mylnego odczytania faktur – jako podstawę ustalenia wysokości zwrotu podatku akcyzowego przyjęto 752,959 l zamiast 752,559 l; w związku z powyższym producentowi rolnemu wypłacono zwrot wyższy o 0,04 zł od należnego;
 - w decyzji z drugiej tury 2014 r. oznaczonej KRP.3153.212.2014.POR jako podstawę ustalenia wysokości zwrotu podatku akcyzowego przyjęto 653,16 l zamiast 685,05 l; organ do wyliczenia kwoty zwrotu uwzględnił taką ilość zakupionego oleju napędowego, która nie spowodowała przekroczenia limitu, w związku z czym wskazana nieprawidłowość nie spowodowała konsekwencji finansowych.
4. Nieprawidłowe określenie w rozstrzygnięciach 11 decyzji⁷ wydanych wnioskodawcom, którzy złożyli wniosek o zwrot podatku akcyzowego wyłącznie w drugiej turze 2014 r. – *części limitu pozostałej do wykorzystania*, poprzez wskazanie, że jest ona równa limitowi niewykorzystanemu w drugiej turze. Ponadto w pozostałych 9 decyzjach⁸ wydanych w drugiej turze 2014 r. wnioskodawcom, którzy złożyli wnioski zarówno w pierwszej, jak i drugiej turze 2014 r., wskazywano oprócz *części limitu pozostałej do wykorzystania za II półrocze 2014 r.* (rozumianej właściwie, tj. jako różnica kwoty rocznego limitu i kwoty zwrotu przyznanej w pierwszej turze), także *część limitu pozostałą do wykorzystania* – równą niewykorzystanemu limitowi. Wskazać należy, że w przypadku wydawania decyzji producentom rolnym po raz pierwszy w drugiej turze danego roku – część limitu pozostała do wykorzystania jest równa ustalonemu limitowi. W przypadku przyznania zwrotu producentom rolnym zarówno w pierwszej, jak i drugiej turze danego roku – część limitu pozostała do wykorzystania (wyznaczająca limit w drugiej turze) stanowi kwotę limitu pomniejszoną o zwrot dokonany w pierwszej turze danego roku i – w przypadku braku zmian powierzchni będącej podstawą ustalenia limitu w ciągu roku – powinna być tożsama w decyzjach wydawanych w obu turach.
5. Nieprawidłowe określenie w okresowym sprawozdaniu rzeczowo-finansowym z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego za okres

⁷Decyzje oznaczone: KRP.3153.135.2014.POR, KRP.3153.142.2014.POR, KRP.3153.149.2014.POR, KRP.3153.177.2014.POR, KRP.3153.184.2014.POR, KRP.3153.191.2014.POR, KRP.3153.198.2014.POR, KRP.3153.212.2014.POR, KRP.3153.219.2014.POR, KRP.3153.226.2014.POR, KRP.3153.233.2014.POR.

⁸Decyzje oznaczone: KRP.3153.128.2014.POR, KRP.3153.156.2014.POR, KRP.3153.163.2014.POR, KRP.3153.170.2014.POR, KRP.3153.205.2014.POR, KRP.3153.240.2014.POR, KRP.3153.247.2014.POR, KRP.3153.254.2014.POR, KRP.3153.261.2014.POR.

od 1 do 31 października 2014 r. – liczby złożonych przez producentów rolnych wniosków (w sprawie wskazano 141 zamiast 140), w wyniku czego w rocznym sprawozdaniu rzeczowo-finansowym wskazano 264 zamiast 263 wniosków o zwrot podatku akcyzowego.

6. Nieprawidłowe określenie w okresowym rozliczeniu dotacji z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego za okres od 1 do 31 października 2014 r. – kwoty zwrotu podatku akcyzowego do wykorzystania w okresie, za który składane jest rozliczenie w ramach rocznego limitu (wskazano 71 563,33 zł zamiast 71 688,52 zł).
7. Nieprawidłowe określenie w rocznym sprawozdaniu rzeczowo-finansowym z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego – powierzchni użytków rolnych zgłoszonych przez wnioskodawców (wskazano 1540,8908 ha zamiast 1543,7719 ha), a w konsekwencji wskazanie błędnej łącznej kwoty rocznego limitu zwrotu podatku akcyzowego (wskazano 125 890,78 zł zamiast 126 126,16 zł). Drugą z ww. wartości przeniesiono do rocznego rozliczenia dotacji.

Ponadto w wyniku kontroli stwierdzono:

1. Przypadek, w którym dokonano korekty danych we wniosku w części dotyczącej oświadczenia o posiadanych użytkach rolnych, bez podpisu lub parafowania – w jednej sprawie z drugiej tury 2014 r. zakończonej wydaniem decyzji oznaczonej KRP.3153.219.2014.POR. Wskazać należy, że nanoszenie zmian w treści wniosku producenta rolnego powinno być dokonane w sposób czytelny, poprzez skreślenie niepoprawnej treści, tak aby pierwotny zapis pozostał czytelny. Obok korekty należy wpisać treść poprawną wraz z podpisem lub parafą wnioskodawcy, który składa wniosek pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, wynikającej z art. 297 § 1 ustawy Kodeks karny⁹.
2. Niezgodności pomiędzy częścią wniosku dotyczącą oświadczenia o współposiadanej powierzchni użytków rolnych, a częścią dotyczącą zgody współposiadaczy na wypłatę zwrotu podatku akcyzowego, polegające na wskazaniu powierzchni użytków rolnych współposiadanych, pomimo braku we wniosku zgody współposiadacza na wypłatę zwrotu podatku akcyzowego – w jednej sprawie z pierwszej tury 2014 r. zakończonej decyzją oznaczoną KRP.3153.61.2014.POR oraz w jednej sprawie z drugiej tury

⁹ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.).

2014 r. zakończonej decyzją oznaczoną KRP.3153.219.2014.POR; w pierwszym z ww. przypadków w toku kontroli wnioski uzupełniono o zgodę współposiadacza gruntów, natomiast w drugim – powierzchnia użytków rolnych wskazana jako użytki współposiadane nie została uwzględniona w wydanej decyzji.

3. Złożenie nieczytelnego podpisu pod rocznymi i okresowymi sprawozdaniami rzeczowo-finansowymi oraz rozliczeniami dotacji. Istotą czytelnego podpisu jest możliwość identyfikacji osoby, która go złożyła. Przyjmuje się, że czytelny podpis oznacza imię i nazwisko lub co najmniej nazwisko podpisującego. Zgodnie z wzorami okresowych rozliczeń dotacji celowej oraz sprawozdań rzeczowo-finansowych z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego, stanowiącymi załączniki nr 1, 2, 3 i 4 do rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej, nadesłane do wojewody dokumenty powinny zostać opatrzone pieczęcią i czytelnym podpisem wójta, burmistrza (prezydenta miasta).

Przedstawiając powyższe informuję, że ustalenia kontroli wskazują na brak zachowania należytej staranności przy weryfikacji wniosków producentów rolnych, wydawaniu objętych badaniem decyzji oraz sporządzaniu sprawozdań rzeczowo-finansowych i rozliczeń z wykorzystania dotacji, co skutkowało powstaniem wyżej wymienionych nieprawidłowości i uchybień.

W związku z powyższym realizację zadania w przedmiocie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej w zakresie:

- weryfikacji kompletności wniosków oraz kompletności i zgodności załączników opisanych we wnioskach z dołączonymi dokumentami oraz terminowości składania wniosków przez producentów rolnych, zachowania właściwości miejscowej organu, kompletności i terminowości wydawania decyzji, kompletności, rzetelności i terminowości przekazywania wniosków gminy o przekazanie dotacji celowej, terminowości wypłat zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym, kompletności i terminowości przekazania sprawozdań rzeczowo-finansowych i rozliczeń dotacji z realizacji wypłat zwrotu podatku oraz terminowości podania do publicznej wiadomości wykazu podmiotów, którym udzielono pomocy publicznej – ocenia się **pozytywnie**,

- prawidłowości rozpatrzenia wniosków producentów rolnych, rzetelności sprawozdań rzeczowo-finansowych i rozliczeń dotacji z realizacji wypłat zwrotu podatku – ocenia się **pozytywie z nieprawidłowościami.**

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuje Pana Burmistrza do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Umieszczania na fakturach VAT adnotacji o treści „*przyjęto w dniu ... do zwrotu części podatku akcyzowego*” wyłącznie przez osoby posiadające stosowne upoważnienie, zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego, oraz opatrywania ww. adnotacji podpisem osoby, która dokonała czynności.
2. Weryfikacji wniosków o zwrot podatku akcyzowego składanych przez producentów rolnych pod kątem prawidłowości i kompletności ich wypełnienia, zgodnie z art. 6 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego, a przed załatwieniem sprawy w celu prawidłowego ustalenia stanu faktycznego – wzywania stron na podstawie art. 50 §1 k.p.a. do złożenia wyjaśnień, natomiast w przypadku braków formalnych do ich usunięcia w trybie art. 64 § 2 k.p.a.
3. Wskazywania w decyzjach ilości zakupionego oleju napędowego zgodnej z wynikającą z faktur VAT spełniających wymogi art. 6 ust. 3 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego.
4. Prawidłowego określania w rozstrzygnięciach decyzji ustalających zwrot podatku akcyzowego *części limitu pozostałej do wykorzystania*, zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego.
5. Rzetelnego sporządzania sprawozdań rzeczowo-finansowych i rozliczeń dotacji, stosownie do § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej.

Jednocześnie zwracam uwagę Pana Burmistrza na konieczność właściwego dokumentowania zmian nanoszonych na wnioski o przyznanie zwrotu podatku akcyzowego oraz na potrzebę weryfikacji poprawności danych zgłaszanych przez wnioskodawców, dotyczących posiadanych lub współposiadanych użytków rolnych, a także zamieszczania na okresowych i rocznych rozliczeniach dotacji i sprawozdaniach rzeczowo-finansowych czytelnego podpisu upoważnionej osoby.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej¹⁰ od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Pana Burmistrza na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

z up. Wojewody Mazowieckiego
Joanna Zych
Zastępca Dyrektora Wydziału Kontroli

¹⁰ Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092).